

Archeologische Werkgroep Apeldoorn AWA

Door Chris Nieuwenhuize

Inventarisatie cultuurhistorie Bruggelen of Engelderholt

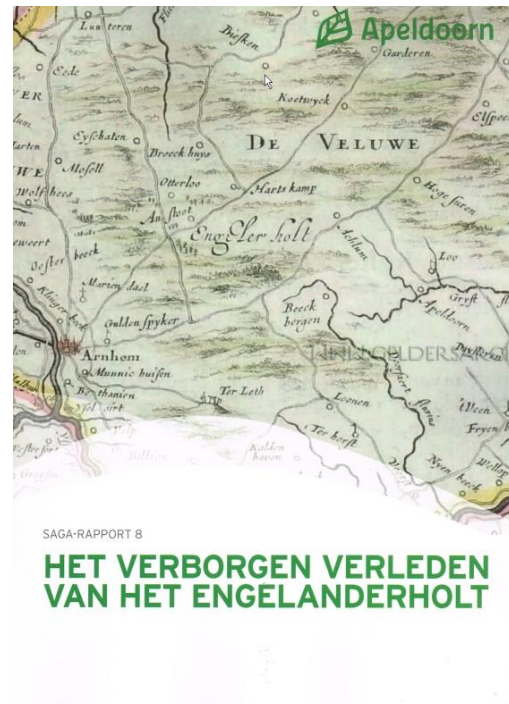
Bijna anderhalf jaar lang is de geschiedenis van de bossen ten zuiden van Apeldoorn in kaart gebracht door een grote groep vrijwilligers. Het initiatief kwam onder andere van de provincie Gelderland in samenwerking met enkele grote Natuurorganisaties zoals Staatsbosbeheer en Geldersch Landschap en Kasteelen.

Omdat het gebied ook archeologisch interessant is, heeft de AWA actief deelgenomen en vooral het veldwerk gecoördineerd. Natuurlijk ging het daarbij in de eerste plaats om de archeologie, maar ook andere cultuurhistorie kwam aan bod. Zo is er 3 dagen meegeholpen met het inventariseren van alle boomsoorten in het arboretum.

In 2016 werd het project afgerond met het verschijnen van een leuke publicatie waarin door zo'n 20 auteurs een groot aantal verschillende aspecten van de geschiedenis van het gebied is beschreven. De presentatie van de publicatie vond plaats op 14 April in twee goedbezochte bijeenkomsten met in totaal ongeveer 150 personen. Er was zowel belangstelling van geïnteresseerden uit de omgeving, als vanuit natuurorganisaties die zelf overwogen soortgelijke initiatieven op te zetten.

Beide bijeenkomsten werden afgesloten met een wandeling door het gebied.

De publicatie is nog steeds te bestellen via de AWA (15 Euro).

Figuur 1. Publicatie van de resultaten van het onderzoek van het Engelderholt.

Luchtwachtstoren

AWA lid Willem Kuijpers ontdekte in het Spelderholt de resten van een luchtwachtstoren uit de koude oorlog. Een heel netwerk van dergelijke torens werd vanaf 1950 opgezet om vijandelijke vliegtuigen te kunnen waarnemen. Al vanaf 1963 werden de torens weer buiten gebruik gesteld omdat radar hun functie overnam. Een deel van de observatiepunten lag op bestaande gebouwen, maar er werden ook speciale, zogenaamde "raattorens", bestaande uit betonnen segmenten, ontwikkeld.

Op een niet zo makkelijk toegankelijke plek, op een hoge zandrug in het Spelderholt ligt de fundering, maar ook een deel van de wanden, van een dergelijke toren.

Willem ontdekte in het Apeldoorns gemeente archief CODA bovendien nog enkele foto's van de toren in beter tijden.

*Figuur 2 Luchtwachtoren in het Spelderholt
(Afbeelding CODA GA-021458)*

*Figuur 3 Resten van de wanden van raattoren
in het Spelderholt (Foto Willem Kuijpers)*

Veldkartering Uddel

In 2016 werd een aantal akkers in Uddel, onder andere bij het Uddelermeer en iets zuidelijker in Meerveld, gekarteerd.

Op meerdere plaatsen werden resten van vuursteenbewerking gevonden. Het meeste betrof afslagen. Een leuke vondst was een microliet (25 mm).

Figuur 4. Microliet gevonden in Meerveld. (Foto Harry Schotman)

Vondstmeldingen

Zoals bijna elk jaar werden ook in 2016 enkele vondsten gemeld. In de buurt van het Herenhul werd een opvallende, eikelvormige steen gevonden. Ongeveer 12 cm lang en bijna een kilo zwaar, leek deze ooit bewerkt, maar met een onduidelijk doel.

De vondst werd in Leiden onderzocht op bewerkings- en gebruikssporen. Helaas was ze te veel afgesleten, zodat niet vastgesteld kon worden of het een bewerkte, of natuurlijk gevormde steen betrof.

Figuur 5 Eikelvormige steen gevonden bij het Herenhul (Foto Chris Nieuwenhuize)

Een tweede vondstmelding betrof een ongeveer 16 cm lange, stenen bijl, gemeld door een inwoner uit Beekbergen. Helaas afkomstig uit een nalatenschap, zodat over de herkomst niets bekend is.

*Figuur 6. Stenen bijlvan onbekende herkomst.
(Foto Harry Schotman)*

Werkruimte

De werkruimte van de AWA is in het archeologisch depot van de gemeente Apeldoorn in het ACEC gebouw naast museum CODA, Roggestraat 44. Elke dinsdag van 20 tot 22 uur zijn we daar aanwezig. Als je langskomt, bel dan met name in de periode mei – september even vooraf omdat we dan regelmatig een depot avond inruilen voor veldwerk. Voor contact bel met Harry Schotman 055-3670173 of Chris Nieuwenhuize 055-5416145.

Voor meer informatie zie ook de website www.archeologie-apeldoorn.nl of Facebook pagina van de Archeologische Werkgroep Apeldoorn.